
Od Wydawcy

Szanowni Czytelnicy!

Oddajemy do Państwa rąk kolejne – 82. wydanie naszego czasopisma naukowego „Ubezpieczenia w Rolnictwie – Materiały i Studia”.

W bieżącym numerze zamieszczamy drugą część artykułu pt. *Światowe doświadczenia z subsydiowaniem ubezpieczeń gospodarczych w rolnictwie* poświęconego kluczowym kwestiom subsydiowania ubezpieczeń gospodarczych w rolnictwie w przekroju ogólnosiwiatowym. Przeczytają w nim Państwo o zależnościach między subsydiami ubezpieczeniowymi a popytem na produkty redukujące ryzyka, negatywnymi skutkami tej interwencji oraz możliwościami zrationalizowania wydatkowanych na nią funduszy budżetowych. Artykuł powstał na podstawie dorobku badaczy związanych z Bankiem Światowym, Organizacją Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa, International Food Policy Research Institute, Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz przeglądu literatury przedmiotu dokonanego za pomocą zmodyfikowanej techniki „a snowballing backward” połączonej z techniką manualną.

Dyskusje nad wsparciem gmin, na terenie których znajdują się obszary prawnie chronione, w postaci subwencji ekologicznej trwają od 2010 roku. Projekty ustaw z lat 2012–2013, uwzględniające tę formę wsparcia, pozostały na etapie projektów. Dopiero w projekcie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 2024 roku wprowadzono konkretne rozwiązania w tej kwestii. Artykuł *Subwencja ekologiczna – instrument wsparcia dla gmin z obszarami chronionymi* systematyzuje wiedzę na temat wsparcia dla gmin z obszarami chronionymi w kontekście ochrony przyrody w Polsce. Zawiera przegląd projektów subwencji ekologicznej dla gmin z lat 2012–2013 i potrzeb ekologicznych z 2024 roku, jak również analizę potrzeb ekologicznych gmin wiejskich i miejsko-wiejskich z obszarami chronionymi na 2025 rok. Dodatkowo artykuł przedstawia rozwiązania z zakresu wsparcia gmin z obszarami chronionymi, które od lat funkcjonują we Francji.

Artykuł *Wpływ uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i środowiskowych na zdrowie psychiczne rolników – perspektywa międzynarodowa* podejmuje bardzo ważny temat – problemów związanych ze złym stanem zdrowia psychicznego. Okazuje się, że problemy te są bardziej powszechne wśród rolników, zwłaszcza starszych, niż w innych grupach zawodowych. Rolnicy mają wyższy wskaźnik depresji i prób samobójczych w porównaniu z przedstawicielami innych zawodów, w ostatnich latach wzrosła także liczba przypadków chorób psychicznych wśród rolników. Autor prezentuje przegląd badań dotyczących psychospołecznego środowiska pracy rolników i ich zdrowia psychicznego w Europie, Ameryce Północnej, Australii i Nowej Zelandii. Omawia wyzwania, przed którymi stoją rolnicy, oraz ich konsekwencje w postaci chronicznego stresu

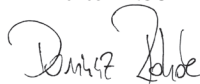
i ryzyka chorób psychicznych. Zwraca również uwagę na zdolność rolników do radzenia sobie z tymi wyzwaniami czy stresem, zarówno poprzez indywidualne mechanizmy adaptacyjne, jak i różnorodne formy wsparcia zewnętrznego.

Celem kolejnego artykułu pt. *Zarządzanie zmianą na obszarach wiejskich w świetle dokumentów programowych i sprawozdawczych oraz wyników badań* jest analiza opinii na temat zmian zachodzących na polskich obszarach wiejskich oraz ocena efektów tych zmian, przedstawianych w różnych dokumentach programowych, raportach, opracowaniach statystycznych i literaturze przedmiotu. Autorka podjęła się próby rozwiązania – na gruncie poznawczym – problemu, jakim jest brak ujednoliconych kryteriów oceny zmian zachodzących na obszarach wiejskich, które w sposób bardziej zobiektywizowany odzwierciedlałyby rzeczywisty obraz wsi i dokładniej przedstawiałyby mechanizm zarządzania tymi zmianami.

W niniejszym wydaniu kontynuujemy publikację prac przygotowanych na zakończenie studiów podyplomowych „Rolnicze Ubezpieczenia Społeczne – funkcjonowanie, administracja i aspekty prawne” w ramach współpracy z Uniwersytetem Kaliskim im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu. Będą mieli Państwo okazję zapoznać się z działaniami podejmowanymi w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w zakresie dochodzenia należności z tytułu nieopłaconych składek, ubezpieczeniem zdrowotnym realizowanym przez KRUS, a także analizą wypadków w gospodarstwach rolnych.

Życzymy Państwu interesującej lektury i zapraszamy do publikowania na łamach naszego półrocznika.

Z wyrazami szacunku –
Prezes KRUS

Dariusz Rohde